

ಟೇಬಲ್, ಕುರ್ಚಿ, ಮಿನರಲ್ ನೀರು, ಮನೆ ಅಲಂಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ರೇಟಿನೋಗಳ ಸ್ವೀಟಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಖೋವಾ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬಾಳಿ ಎಲಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಊರ ಜನರಿಗೆ, “ಸುನಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಖಾತ್ರಿ ಆಗ್ತದೆ” ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಮೂಡತೊಡಗಿತು.

ಯಂಕಂಚಿ ಅನಿಲನ ಹಮೇಶಾ ಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಮನಿಗಳು, ಘತ್ತ ರಗಿಯ ಭೀಮಸೇನನ ಖಾತ್ರಿಮನಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಮನಿಗಳು ಸುನಂದಾಳ ಪಾಲಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಶ್ಕಿಲ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರವರಲ್ಲೇ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು, “ಹಿಂಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಸುನಂದಾಬಾಯಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪನೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಬಿಡ್ತಾಳೆ. ಆಗ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗ್ತದೆ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. “ಏನಿಲ್ಲ ಅಕೆ ಹಿಂದ ಪೇಂದ್ಯಾ ಹಾನಲ್ಲ... ಆ ರಮೇಶನ್ನ ಅವನ್ನ ಆಕೆಲಿಂದ ಕಿತ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿ ಈ ಕಡೆ ತಗೋಬೇಕು. ಅವಾಗ ಆಕೆ ಕುಣಿತ ಕಮ್ಮಿ ಆಗ್ತದೆ. ಅವನ ಬಲದ ಮ್ಯಾಲೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಉರಿಲಿಕತ್ತಾಳೆ” ಅಂದ ಅನಿಲ. “ಕರ್ಮ... ಅವನೇಲಿ ಬಿಡ್ತಾನೆ? ಸತ್ತೂ ಸುನಂದಾಬಾಯಿ ಸೆರೆಗೇ ಉರಲು ಹಾಕೋತ್ತಾನೆ. ಇವ ಬಿಟ್ಟೂ ಅಕೆ ಬಿಡಂಗಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದ್ರೆ... ಗಂಡನ ಜಾಗ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಾನೆ” ಎಂದು ಕೊಳಕು ನಗೆ ನಕ್ಕ ದತ್ತು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸುನಂದಾ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಆಕೆ ಅನ್ಯಮನಸ್ಸುಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಂತಹ ದಿನ ರಾಧಾಬಾಯಿ ಅವರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಭಕ್ತಿ, ಚಪಾತಿ ದಪ್ಪ ಆಗಿರುತ್ತಾವೆ, ರುಚಿನೂ ಕಳಕೊಂಡಿರುತ್ತಾವೆ. ಅಂತಹ ದಿನಪೂರ್ತಿ ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಗ್ರ. ಯಾರಿಗೊತ್ತು... ಅವಳದೂ ಉಪ್ಪು ಖಾರ ತಿಂದ ದೇಹ. ಹರೆಯ ಮೈಮುರಿದು ಧುತ್ ಅಂತ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಏನಿಲ್ಲ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಶರಾ ಬರಿಲಿಕ್ಕೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಯಾರು? ಅಂತ ಅನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸಮಾಜದೊಳಗೆ ಪಾವಿತ್ರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತಹ ಗಂಡಸರು ಸುನಂದಳಂಥವರ ನೆರಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳದಂತೆ ಕಾಪಿಡುವ ಧರ್ಮಾತ್ಮರು.

ಇಂಥದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭಾಳ ದಿನ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುನಂದಳಿಗಿಲ್ಲ. ಉರುಳಿದ ದಿನಗಳನ್ನು ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಪಾದವನ್ನು ಹೂತಿಟ್ಟು ಅದರ ಮ್ಯಾಲೆ ಗುಬ್ಬಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲು ಹೊರಗ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಳಿ ನೀರಿನ ಹೊಡತಕ್ಕೆ ಗುಬ್ಬಿಮನಿ ನೀರಿನ ಪಾಲಾದಂಗ ಅವಳ ನೆನಪುಗಳು ಅವಳು ಮಾಡುವ ಘಮಘಮ ಸಾರಿನೊಳಗಿನ ಉಪ್ಪು ಕರಗಿದಂಗ ಕರಗಿ ಒಂದಾಗಿ ಬಿಡತಾವೆ. ನಂತರ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ, “ಸೀತೆ ಅಟ್ಟುವಳು. ರಾಮ ಉಂಬುವ. ಪಾಪಿ ಹುಳುವೇ ಹೊರಗೆ ಬಾ” ಎಂದು ಸತತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾಯಿರಸಕ್ಕೆ ಬೆಂಡಿಕಾಯಿ ಕೊಯ್ತುತ್ತ ಅಡುಗೆಕೆಲಸದಲ್ಲೆ ಒಂದಾಗುವಳು.

★★★

“ಈ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗೆ ಒಬ್ಬರಂಗೆ ಏಳು ಮಂದಿನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿತಾನಂತ ಆ ದೇವ್ವು. ಸತ್ತವನೂ ಇವರಂಗೇ ಇರಬೇಕು” ಗಟ್ಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಒಳಗೊಳಗೆ ಅಳುಕಿದಳು ಸುನಂದಾ.

ಮುದ್ದುಳ ತಾಂಡಾದ ದಾರಿಯೊಳಗೆ ಹೇಣ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಂತ. ನಮ್ಮನಿಗೆ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವ ಲಮಾಣಿ ಯಾಡಿ ನೋಡಿ, “ಅಯ್ಯ... ಈ ಯಪ್ಪು... ನಮ್ಮ ಹನುಮಂತ ದೇವರ ಪೂಜಾರಿ ಹಾನ. ನಾ ಹಮೇಶಾ ಆ ಬಾಯಿಮನಿಗಿ ಹೊಗತಿರತ್ತೀನಿ.” ಎಂದು ಅಡ್ಡೆಸ್ ಕೊಟ್ಟಳಂತೆ. ಹಂಗಾಗಿ ರಮೇಶ ಬಂದು ಸುನಂದಾಗ ಸಣ್ಣ ದನಿಯೊಳಗೆ, “ಪ್ರಾಣೇಶಣ್ಣಾ ಹೋಗ್ಕಾರಂತ... ಸರ್ಕಾರಿ ದವಾಖಾನೆಗೆ ತಂದ ಹಾಕ್ಯಾರಂತ. ಹೋಗಿಬರೋಣು” ಎಂದಾಗ ಅಪ್ರತಿಭಕಾದ ಸುನಂದಾ ಸತ್ತಂವಾ ಪ್ರಾಣೇಶ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಪಣ ಹಿಡಿದಳು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರು ಬಂದು ಎಲ್ಲರೂ